

Rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR ze dne 14.05.1976, sp. zn. 5 Tz 21/76, ECLI:CZ:NS:1976:5.TZ.21.1976.1

Číslo: 12/1977

Právní věta: Konanie o návrhu na povolenie obnovy a rozhodnutie o povolení obnovy konania nie sú súčasťou konania, ktoré by mohol odvolací súd, rozhodujúci o odvolaní proti rozsudku vydanému po povolené obnovy, preskúmať ako súčasť postupu konania, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku (§ 254 odst. 1 Tr. por.). Takéto konanie a rozhodnutie nemôže preskúmať ani najvyšší súd rozhodujúci o sťažnosti pre porušenie zákona podanej proti právoplatnému rozhodnutiu vydanému v obnovenom konaní, a to ako súčasť konania, ktoré predchádzalo napadnutému rozhodnutiu (§ 267 odst. 1 Tr. por.). Rozhodnutie o povolení obnovy a predchádzajúce konanie možno preskúmať a prípadne zrušiť len na základe sťažnosti či sťažnosti pre porušenie zákona podanej proti takémuto rozhodnutiu.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 14.05.1976

Spisová značka: 5 Tz 21/76

Číslo rozhodnutí: 12

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Řízení předcházející napadanému rozhodnutí

Předpisy: 140/1961 Sb. § 132 odst. 1 písm. b
§ 132 odst. 2 písm. b
§ 132 odst. 2 písm. c 141/1961 Sb. § 254 odst. 1
§ 267 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Najvyšší súd SSR zamietol sťažnosť pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 7. januára 1975 sp. zn. 2 To 914/74.

Z odôvodnenia:

Rozsudkom Okresného súdu v Topolčanoch z 25. septembra 1974 sp. zn. 1 T 494/73 bol obvinený Ing. I. Ž. uznaný za vinného z trestného činu rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 odst. 1 písm. c) Tr. zák., z trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 odst. 1 písm. a) Tr. zák. a z trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 odst. 1 písm. a), b), odst. 2 písm. c) Tr. zák. Za to mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní troch rokov so zaradením do prvej nápravnovýchovej skupiny. Poškodený Západoslovenský KNV v

Bratislave bol podľa § 229 odst. 1 Tr. por. odkázaný s nárokom na náhradu škody na konanie o veciach občianskoprávných.

Na odvolanie obvineného rozhodoval vo veci Krajský súd v Bratislave, ktorý rozsudkom zo 7. januára 1975 sp. zn. 2 To 914/74 zrušil podľa § 258 odst. 1 písm. b), c), d) Tr. por. rozsudok Okresného súdu v Topolčanoch v celom rozsahu a podľa § 259 odst. 3 Tr. por. uznal obvineného Ing. I. Ž. za vinného z pokračujúceho trestného činu rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 odst. 1 písm. b), c) Tr. zák. a z pokračujúceho trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 odst. 1 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že ako bývalý riaditeľ Strednej poľnohospodárskej technickej školy v Topolčanoch od 1. júla 1966 do 30. júna 1969 v úmysle získať pre seba a pre iných neoprávnený prospech na úkor strednej poľnohospodárskej technickej školy v rozpore s uloženými povinnosťami neoprávnene disponoval s finančnými a hmotnými prostriedkami a spôsobil tým škodu 18 900 Kčs. Za to mu súd uložil trest odňatia slobody v trvaní osemnásť mesiacov so zaradením do prvej nápravnovýchovnej skupiny.

Podľa § 229 odst. 1 Tr. por. odkázal poškodený Západoslovenský KNV v Bratislave s nárokom na náhradu škody na konanie o veciach občianskoprávných.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal generálny prokurátor SSR sťažnosť pre porušenie zákona v prospech obvineného Ing. I. Ž. Vytyka porušenie zákona v ustanovení § 254 odst. 1 Tr. por. Uvádza, že trestné stíhanie proti obvinenému Ing. I. Ž. sa začalo 11. augusta 1970 pre trestný čin rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. b), c) Tr. zák. spáchaný viacerými útokmi. Išlo o pokračujúci trestný čin rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve spáchaný v období od roku 1966 do 30. júna 1969 počas výkonu funkcie riaditeľa Strednej poľnohospodárskej technickej školy v Topolčanoch. V prípravnom konaní vyšetrovateľ VB uznesením z 27. decembra 1970 trestné stíhanie pre jeden zo stíhaných skutkov zastavil podľa § 172 odst. 1 písm. b) Tr. por. s odôvodnením, že nejde o trestný čin. Po podaní obžaloby Okresný súd v Topolčanoch obžalobu predbežne prerokoval a podľa § 188 odst. 1 písm. f) Tr. por. vrátil vec okresnému prokurátorovi na došetrenie, pričom vôbec nebral do úvahy citované uznesenie vyšetrovateľa VB z 27. decembra 1970 o zastavení trestného stíhania pre jeden z útokov pokračujúceho trestného činu.

O sťažnosti obvineného a okresného prokurátora proti uzneseniu okresného súdu o vrátení veci na došetrenie rozhodoval Krajský súd v Bratislave, ktorý uznesením z 31. októbra 1972 zamietol sťažnosť obvineného podľa § 148 odst. 1 písm. b) Tr. por. a sťažnosť okresného prokurátora podľa § 148 odst. 1 písm. c) Tr. por. V odôvodnení tohto uznesenia krajský súd uznal postup okresného súdu za správny so záverom, že náležité objasnenie veci vyžaduje došetrenie, ale že treba vyriešiť aj závažnú prvotnú otázku, a to chybu v uznesení vyšetrovateľa VB z 27. decembra 1970, ktorú podľa názoru krajského súdu bolo možné napraviť už len v rámci konania o obnovu za podmienok uvedených v § 278 odst. 3 Tr. por.

Vzhľadom na toto stanovisko krajského súdu sa vec nedošetrla, pretože okresný prokurátor hneď po doručení uznesenia krajského súdu podal návrh na povolenie obnovy, ktorému Okresný súd v Topolčanoch vyhovel 13. februára 1973 uznesením, v ktorom formálne prevzal obsah návrhu okresného prokurátora na povolenie obnovy bez bližšieho skúmania, či sú skutočne splnené podmienky na povolenie obnovy konania.

Generálny prokurátor vytyka potom krajskému súdu, že pri rozhodovaní o odvolaní obvineného nepostupoval podľa ustanovenia § 254 odst. 1 Tr. por., pretože po zistení, že ide o pokračujúce trestné činy, vôbec neprihliadol na predtým vyslovené stanovisko k uzneseniu vyšetrovateľa VB z 27. decembra 1970, uvedené vo vlastnom uznesení z 31. októbra 1972. Krajský súd vôbec nezistoval, či sú splnené podmienky pre vydanie odsudzujúceho rozsudku, alebo či je tu podklad pre iné

rozhodnutie. V súvislosti s tým sa nezisťovalo ani to, či konanie o návrhu okresného prokurátora na obnovu, rozhodnutie okresného súdu a konanie po povolení obnovy bolo v súlade so zákonom. Preto krajský súd postupoval v rozpore s ustanovením § 254 odst. 1 Tr. por.

Napokon generálny prokurátor SSR navrhol vysloviť, že rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo 7. januára 1975 sp. zn. 2 To 914/74 bol porušený zákon v ustanovení § 254 odst. 1 Tr. por., tento rozsudok v celom rozsahu zrušiť a vrátiť vec krajskému súdu v Bratislave na nové prejednanie a rozhodnutie.

Najvyšší súd SSR preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že napadnutým rozhodnutím ani konaním, ktoré mu predchádzalo, nebol porušený zákon.

Sťažnosť pre porušenie zákona bola podaná v prospech obvineného Ing. I. Ž. Podľa jej obsahu je nezákonné uznesenie Okresného súdu v Topolčanoch z 13. februára 1973 sp. zn. 1 T 137/71, ktorým bola podľa § 281 odst. 1 Tr. por. povolená obnova konania, podľa § 284 odst. 1 Tr. por. bolo zrušené uznesenie vyšetrovateľa VB v Topolčanoch z 27. decembra 1970 a súčasne bola vec vrátená okresnému prokurátorovi na došetrenie, a to preto, že okresný súd iba formálne prevzal obsah okresného prokurátora na povolenie obnovy bez bližšieho skúmania, či sú skutočne splnené podmienky na povolenie obnovy. V tejto súvislosti sa v sťažnosti pre porušenie zákona vytýka krajskému súdu porušenie ustanovenia § 254 odst. 1 Tr. por. Podľa tohto ustanovenia, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 253 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov rozsudku, proti ktorým môže odvolateľ podať odvolanie, i správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozsudku, prihliadajúc pritom aj na chyby, ktoré sa v odvolaní nevytýkali. Toto ustanovenie teda ukladá odvolaciemu súdu preskúmať nielen zákonnosť a odôvodnenosť výrokov rozsudku, ale i správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozsudku. Toto ustanovenie však nedáva odvolaciemu súdu možnosť, aby v rámci konania o riadnom opravnom prostriedku nebral do úvahy právoplatné rozhodnutia, ktoré môžu byť zrušené iba na základe mimoriadnych opravných prostriedkov. V danom prípade sa uznesenie okresného súdu z 13. decembra 1973 stalo právoplatným; možno ho preto zrušiť iba na základe mimoriadneho opravného prostriedku. Práve toto uznesenie okresného súdu dalo možnosť pokračovať v trestnom stíhaní pre ten istý skutok proti obvinenému Ing. I. Ž. Po tomto uznesení bola podaná obžaloba a bol vyhlásený rozsudok okresného súdu, ako aj napadnutý rozsudok krajského súdu. Aj keby teda krajský súd ako súd odvolací zistil nezákonnosť uznesenia okresného súdu z 13. februára 1973, nemohol k nemu neprihliadnuť, pokiaľ nebolo predpísaným spôsobom zrušené. Naopak, práve toto uznesenie dávalo možnosť okresnému i krajskému súdu pokračovať v trestnom stíhaní a vyniesť odsudzujúce rozsudky. Keby oprávnenia odvolacieho súdu podľa § 254 odst. 1 Tr. por. boli také, ako je naznačené v sťažnosti pre porušenie zákona, potom by odvolací súd mohol z tohoto hľadiska skúmať aj uznesenie vyšetrovateľa VB z 27. decembra 1970 o zastavení trestného stíhania, ktoré sa tiež stalo právoplatným.

Možnosť odvolacieho súdu zrušiť napadnutý rozsudok okresného súdu upravuje ustanovenie § 257 a § 258 Tr. por. Podľa týchto ustanovení však odvolací súd môže zrušiť iba napadnutý rozsudok okresného súdu a nie aj predchádzajúce rozhodnutie o povolení obnovy. Keď teda krajský súd nepostupoval tak, ako sa to predpokladá v sťažnosti pre porušenie zákona, nemožno mu vytýkať porušenie ustanovenia § 254 odst. 1 Tr. por., lebo aj keby krajský súd zistil nezákonnosť uznesenia okresného súdu z 13. februára 1973, nemohol z toho vyvodiť také závery, aké sú uvedené v sťažnosti pre porušenie zákona, že totiž mal zistiť, či vôbec sú splnené podmienky pre vydanie odsudzujúceho rozsudku. Postupom navrhovaným v sťažnosti pre porušenie zákona, totiž zrušiť rozsudok krajského súdu a vrátiť vec krajskému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie, by nebolo možné dosiahnuť to, čo predpokladá sťažnosť, teda zisťovať, či sú splnené podmienky pre vydanie odsudzujúceho rozsudku.

Ak bol sťažovateľ toho názoru, že uznesenie Okresného súdu v Topolčanoch z 13. februára 1973

nezákonné, nič mu nebránilo podať sťažnosť pre porušenie zákona proti tomuto uzneseniu.